Konstitutionsutskottets betänkande

1977/78:15

med anledning av propositionen 1977/78:44 om godkännande av överenskommelse mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om kommunalt samarbete över nordiska riksgränser jämte motion

I detta betänkande behandlas förutom propositionen motionen 1977/78:34 som väckts med anledning av propositionen.

Propositionen

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en överenskommelse mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om gränskommunalt samarbete. Överenskommelsen grundar sig på ett förslag som Nordiska ministerrådet har låtit utarbeta. Enligt överenskommelsen har kommunerna rätt att samarbeta med kommuner i annat fördragsslutande land i den mån hinder inte föreligger enligt det egna landets bestämmelser om kommunernas befogenheter, organisation och verksamhet. Med uttrycket "kommun" avses i överenskommelsen även landstingskommun och kommunalförbund. Efter hand bör enligt överenskommelsen resp. land göra de ändringar i den nationella lagstiftningen som behövs för att undanröja hinder och svårigheter för önskvärt samarbete över riksgränserna.

Beträffande bakgrunden till överenskommelsen kan vidare nämnas att Nordiska ministerrådet i oktober 1975 beslöt att tillsätta en särskild arbetsgrupp med uppdrag att på grundval av bl. a. en rapport som lagts fram av Nordiska kommunalrättskommittén utarbeta förslaget. Texten i överenskommelsen stämmer i allt väsentligt överens med arbetsgruppens förslag.

Av motiven till arbetsgruppens förslag framgår att de i överenskommelsens inledning – den s. k. preambeln – angivna ämnena för gränskommunalt samarbete är exempel på verksamhetsområden där, enligt vad utredningsarbetet visar, sådant samarbete ligger nära till hands. Uppräkningen syftar till att förankra överenskommelsen i den kommunala verkligheten. Avsikten är inte att utesluta gränsöverskridande kommunalt samarbete på andra verksamhetsområden (se prop. s. 14).

Motionen

I motionen 1977/78:34 av Olle Aulin (m) hemställs "att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande samarbetsområden mellan de nordiska grannländerna".

I motionen erinras om att i överenskommelsens inledning redovisas vissa områden där behov av gränskommunalt samarbete föreligger, nämligen

kulturliv, miljövård, sjukvård, samfärdsel och turism. Flera andra områden, där ett samarbete i dag redan föreligger, bl. a. undervisning och räddningstjänst, redovisas däremot inte. Texten i överenskommelsen kan enligt motionen komma att få en styrande inriktning på ett utvidgat samarbete. Av detta skäl bör dels fler samarbetsområden redovisas, dels formuleringen göras sådan att andra tänkbara samarbetsområden inte utesluts.

Utskottet

Enligt utskottet är det av stort värde att den nu aktuella överenskommelsen om gränskommunalt samarbete mellan de nordiska länderna kommit till stånd. Beträffande vad som anförs i motionen 1977/78:34 vill utskottet erinra om att de i överenskommelsen angivna områdena för gränskommunalt samarbete endast är exempel på frågor där det ligger nära till hands att sådant samarbete förekommer. Avsikten är sålunda inte att utesluta gränsöverskridande kommunalt samarbete på andra verksamhetsområden. Med hänvisning härtill avstyrks motionsyrkandet.

Utskottet, som inte heller i övrigt har någon erinran mot regeringens förslag, hemställer

att riksdagen

1. avslår motionen 1977/78:34,
2. bifaller propositionen 1977/78:44.

Stockholm den 22 november 1977

På konstitutionsutskottets vägnar
KARL BOO

Närvarande: Karl Boo (c), Hilding Johansson (s), Holger Mossberg (s), Bertil Fiskesjö (c), Olle Svensson (s), Sven-Erik Nordin (c), Lars Schött (m), Bengt Kindbom (c), Yngve Nyquist (s), Britta Hammarbacken (c)*, Wivi-Anne Cederqvist (s), Kerstin Nilsson (s), Daniel Tarschys (fp)*, Per Unckel (m) och Gusti Gustavsson (s)*.

* Ej närvarande vid justeringen.

GOTAB 57047 Stockholm 1977